

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej na 2020 r.

(2020/C 141/03)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Uwzględniając:

- program prac Komisji Europejskiej na 2020 r. (1),
- protokół o współpracy z Komisją Europejską z lutego 2012 r.,
- rezolucję KR-u z dnia 27 czerwca 2019 r. „Propozycje Europejskiego Komitetu Regionów na nową kadencję prawodawców Unii Europejskiej”,

1. Przypomina o potrzebie włączania przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych oraz obywateli europejskich w opracowywanie i wdrażanie polityki UE, zwłaszcza poprzez właściwe stosowanie zasady aktywnej pomocniczości i wielopoziomowego sprawowania rządów.
2. Apeluje o pilne wypracowanie porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF), by zapewnić terminowe uruchomienie nowych programów UE. Wzywa Komisję, aby równoległe do negocjacji z władzą budżetową przedstawiła plan awaryjny, który pozwoli uniknąć ewentualnego przerwania programów w przypadku opóźnienia w przyjęciu WRF.
3. Ponawia zdecydowany apel, by przyszłe WRF osiągnęły poziom co najmniej 1,3 % DNB UE-27, który zapewni budżet współmierny do potrzeb, oczekiwań i obaw obywateli UE, w tym nowych priorytetów przedstawionych w Europejskim Zielonym Ładzie.
4. Wzywa Komisję, by ściśle monitorowała stosowanie kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa podczas przygotowywania i wdrażania umów partnerstwa i programów na lata 2021–2027 oraz by zagwarantowała, że zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych będzie oznaczać pełne partnerstwo. Zasady partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów powinny również stanowić inspirację dla zarządzania europejskim semestrem i wzmacniać jego efektywność i legitymację, tym bardziej że semestr zapewnia wytyczne dla programów w ramach polityki spójności na lata 2021–2027.
5. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do realizacji celów zrównoważonego rozwoju poprzez ich włączenie do europejskiego semestru, zgodnie z zaleceniem KR-u, oraz ich uwzględnienie w ogólnym podejściu przyjętym w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Europejski Zielony Ład

6. Wzywa Komisję do konsekwentnego uwzględniania władz lokalnych i regionalnych we wszystkich przepisach i inicjatywach związanych z Europejskim Zielonym Ładem, począwszy od Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu. Z kolei KR zamierza w pełni wspierać wdrażanie Zielonego Ładu i opracowywanie Paktu na rzecz Klimatu poprzez skoordynowane i przekrojowe działania i inicjatywy mające zapewnić, by opierało się to na wielopoziomowym sprawowaniu rządów i legitymacji terytorialnej oraz by żadna osoba ani żaden region nie pozostały w tyle.
7. Ponownie wzywa Komisję do zadbania o to, by podstawą europejskiego prawa o klimacie była dogłębna analiza skutków i korzyści w połączeniu z konkretnymi planami finansowania i by jasno określono w nim rolę władz lokalnych i regionalnych oraz jednoznaczny harmonogram przeglądu celów w zakresie osiągnięcia neutralności klimatycznej.
8. Wzywa Komisję do uwzględnienia w nowej strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu niezbędnego wsparcia dla wdrażania przez władze lokalne i regionalne strategii przystosowania się do zmiany klimatu.
9. Wzywa Komisję, by podczas oceny ostatecznych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu w czerwcu 2020 r. upewniła się, że państwa członkowskie prowadzą wielopoziomowy dialog na temat klimatu i energii oraz konsultacje społeczne z udziałem władz lokalnych i regionalnych. Zobowiązuje się do utworzenia forum władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych stron z myślą o prowadzeniu współpracy z Komisją i państwami członkowskimi w celu przekazywania informacji zwrotnych na temat wdrażania środków i inicjatyw związanych z Zielonym Ładem, a także przedstawiania sugestii dotyczących wniosków ustawodawczych.

(1) COM(2020) 37 final

10. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję dotyczącą tzw. zielonego przyrzeczenia, która powinna wyraźnie przewidywać udział KR-u. Inicjatywa ta powinna umożliwić: a) włączenie kryteriów zrównoważonego rozwoju do wszystkich obszarów polityki UE, priorytetów makroekonomicznych i instrumentów finansowych, europejskiego semestru i wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, tak by zapewnić zgodność wszystkich przepisów z celami Zielonego Ładu, oraz b) identyfikację i usunięcie przeszkód i niespójności w prawodawstwie UE. KR przyczyni się do realizacji tego celu poprzez inicjatywy takie jak sieć centrów regionalnych.

11. Wzywa Komisję, by nadal w pełni wspierała istniejące udane inicjatywy, takie jak Porozumienie Burmistrzów, agenda miejska UE, Czysta Energia dla Wysp UE i wiele innych inicjatyw regionalnych, krajowych czy transgranicznych.

12. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji Europejskiej na rzecz obniżenia emisyjności sektora energetycznego dzięki strategii inteligentnej integracji międzysektorowej, fali renowacji i morskiej energii odnawialnej. Należy przy tym zapobiegać ewentualnym negatywnym skutkom renowacji zwiększających efektywność energetyczną lub je kompensować, aby chronić najemców, konsumentów podatnych na zagrożenia oraz gospodarstwa domowe zagrożone ubóstwem energetycznym. Ponawia także apel o europejski program mieszkalnictwa. Tego rodzaju proaktywny program, w duchu europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Housing for All” [„Mieszkania dla wszystkich”] powinien obejmować między innymi pewne aspekty reformy systemu pomocy państwa, kwestię mechanizmów regulowania wielkości czynszu oraz wypieranie rynków mieszkaniowych przez platformy cyfrowe.

13. Z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie propozycji dotyczących ekologizacji europejskich miast i zwiększenia bioróżnorodności przestrzeni miejskich, w tym nową inicjatywę „Green City Accord” [„Porozumienie w sprawie zielonego miasta”]. Popiera przygotowanie ambitnej unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności na okres po 2020 r. oraz stanowiska UE na Konferencję Stron Konwencji o różnorodności biologicznej ONZ COP15, tak by zapewnić formalne uznanie władz lokalnych i regionalnych za kluczowych partnerów w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu środków niezbędnych do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej i degradacji usług ekosystemowych.

14. Z zadowoleniem przyjmuje opracowanie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, który powinien być ambitny, określać konkretne terminy i opierać się na wynikach naukowych, a jego priorytetem powinno być zapobieganie – zgodnie z unijną hierarchią postępowania z odpadami. W tym kontekście oczekuje na wniosek ustawodawczy, który wzmocni pozycję konsumentów w kontekście zielonej transformacji.

15. Zwraca uwagę, że dążąc do stworzenia nietoksycznego środowiska, trzeba zająć się wszystkimi powiązаныmi wyzwaniem; z chęcią wnieść wkład w opracowywanie planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, który ma zostać przyjęty w 2021 r.

16. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do opracowania nowej długoterminowej wizji obszarów wiejskich i przyłącza się do apelu Parlamentu Europejskiego⁽²⁾ o opracowanie programu działania UE na rzecz obszarów wiejskich oraz o przyjęcie zrównoważonego i kompleksowego podejścia do europejskiego rozwoju terytorialnego, tak by potrzeby obszarów wiejskich były uwzględniane we wszystkich odpowiednich politykach europejskich, o czym wspomniano w deklaracji w sprawie rozwoju obszarów wiejskich przyjętej w Cork.

17. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne mają do odegrania ważną rolę we wdrażaniu przyszłej WPR i w zapowiedzianej już strategii „od pola do stołu”, w tym poprzez zazielenianie zamówień publicznych, promowanie zdrowego odżywiania, podnoszenie świadomości na temat marnotrawienia żywności i wdrażanie konkretnych środków w terenie. KR uważa, że strategia „od pola do stołu” stanowi wyjątkową okazję do zwiększenia spójności polityki oraz zachęcenia do przejścia na bardziej zrównoważone systemy żywnościowe i wzmocnienia środowiskowego wymiaru WPR. Przyjęty w ramach tej strategii plan działania powinien określać ilościowe cele w zakresie ograniczenia pestycydów chemicznych o co najmniej 30 % do 2027 r. i syntetycznych nawozów azotowych, jak również zwiększenia powierzchni upraw ekologicznych i spożycia owoców i warzyw oraz zmniejszenia wskaźnika otyłości w UE.

18. Wzywa Komisję Europejską do zadbania o lepsze informowanie konsumentów za pomocą ujednoliconych europejskich oznakowań ekologicznych i wspólnych norm. Celem jest promowanie przejścia na zrównoważoną konsumpcję dzięki ułatwieniu zielonych zakupów oraz zachęcaniu przedsiębiorstw do dążenia do zrównoważoności ich działań i jej zwiększania. Apeluje o wprowadzenie europejskiego systemu określania wartości odżywczej, by wspierać konsumentów w UE w dokonywaniu zdrowszych wyborów.

⁽²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 października 2018 r. w sprawie uwzględnienia szczególnych potrzeb obszarów wiejskich, górskich i oddalonych.

19. Zwraca się do Komisji Europejskiej o opracowanie planu działania na rzecz promowania pasterstwa w UE.
20. Wzywa do opracowania kompleksowego programu strategicznego dla wszystkich europejskich sektorów gospodarki morskiej, aby wspierać dekarbonizację przemysłu morskiego i zrównoważone podejście do rybołówstwa i produkcji żywności, a także zachować przewagę konkurencyjną europejskich regionów morskich.
21. Uważa, że społeczności nadbrzeżne powinny zostać uwzględnione przy opracowywaniu strategii politycznych na rzecz zrównoważonego zarządzania zasobami oceanicznymi w celu stawienia czoła globalnym wyzwaniom na szczeblu lokalnym.
22. Wzywa do aktualizacji strategii leśnej UE na okres po 2020 r., aby zapewnić koordynację na szczeblu UE tych strategii politycznych, które mają wpływ na leśnictwo, oraz stworzyć warunki do opracowania planu działania UE w sprawie wylesiania i degradacji lasów z myślą o zmniejszeniu wpływu konsumpcji produktów i surowców na środowisko w UE.
23. Popiera europejski plan walki z rakiem i podkreśla, że profilaktyka, diagnoza i leczenie są zazwyczaj prowadzone w lokalnych społecznościach pacjentów, w związku z czym istotne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych ma kluczowe znaczenie dla powodzenia tej inicjatywy.
24. Oczekuje, że nowa strategia farmaceutyczna dla Europy poprawi dostępność i przystępność cenową leków we wszystkich regionach UE, umożliwi pacjentom korzystanie z innowacji i wzmocni czołową pozycję europejskiego przemysłu.
25. Wzywa Komisję Europejską do zacieśnienia współpracy w zakresie chorób zwalczanych drogą szczepień oraz do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w prace przygotowawcze prowadzące do przedstawienia przez Komisję wniosku w sprawie wspólnej karty (paszportu) szczepień dla obywateli UE.
26. Ponawia apel o stosowanie w całości prawodawstwa UE zasady, że nie jest możliwe ustalenie progu bezpieczeństwa dla narażenia na wszystkie substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, oraz o nałożenie zakazu na obecność bifenylu i ftalanów we wszystkich materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
27. Wzywa Komisję do uwzględnienia odporności na kłeski żywiolowe jako jednego z kluczowych aspektów zrównoważonego rozwoju oraz do zadbania o to, by ta odporność była uwzględniana w przyszłych funduszach i projektach UE oraz by wzmocnione zostały zdolności władz lokalnych i regionalnych w zakresie zmniejszania ryzyka związanego z kłeskami żywiolowymi, gotowości na wypadek kłesk żywiolowych i zarządzania nimi.
28. Wzywa Komisję, zgodnie z założeniami europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Fairosene”, do przedstawienia wniosku w sprawie zmiany opodatkowania energii, który likwiduje dopłaty do paliw kopalnych, gwarantuje zrównoważone równe warunki działania dla różnych rodzajów transportu i umożliwia niższe opodatkowanie energii ze źródeł odnawialnych, sprawiając, że jest tańsza od paliwa kopalnego. Apeluje do Rady o szybkie przyjęcie proponowanych przepisów dotyczących podatku od wartości dodanej (VAT), tak aby państwa członkowskie mogły lepiej wykorzystywać stawki VAT w celu uwzględnienia zwiększonych ambicji w zakresie ochrony środowiska.
29. Podkreśla, że należy unikać nieuczciwej konkurencji ze strony nienależących do UE krajów o niższym poziomie ambicji w dziedzinie klimatu. Głęboko ubolewa nad tym, że w programie prac Komisja nie wspomina o zamiarze zaproponowania w odniesieniu do wybranych sektorów mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂.
30. Z zadowoleniem przyjmuje zamierzenie Komisji, by w ramach planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy w ciągu najbliższych dziesięciu lat zmobilizować 1 bln EUR. Ubolewa jednak, że sam plan w praktyce wydaje się mniej ambitny – *de facto* głównie przejmuje już istniejące i wcześniej planowane rozwiązania – i nie przeznaczono nań dodatkowych zasobów.
31. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by w wyniku trwałego przeglądu zasad i wytycznych dotyczących pomocy państwa zapewnić regionom objętym sprawiedliwą transformacją większą elastyczność i większą elastyczność w odniesieniu do inwestycji w zrównoważony rozwój.
32. Podkreśla kluczową rolę polityki spójności jako głównego instrumentu finansowego w budżecie UE przeznaczonych na rzecz realizację celów Zielonego Ładu. Szczególną uwagę należy również zwrócić na zapewnienie komplementarności i spójności nowych funduszy na rzecz sprawiedliwej transformacji z innymi funduszami. W związku z tym potwierdza, że Sojusz na rzecz Spójności (#CohesionAlliance) będzie nadal wspierał przyjmowanie i wdrażanie inicjatyw w ramach polityki spójności oraz procesu programowania.
33. Przyjmuje z zadowoleniem zamiar Komisji, by przedstawić strategię na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności służącą ekologicznej modernizacji sektora transportu. Podkreśla, że finansowanie infrastruktury transportowej i badań nad transportem powinno być powiązane z czynnikami zrównoważonego rozwoju. Potwierdza gotowość do współpracy z odpowiednimi departamentami Komisji w celu opracowania praktycznych rozwiązań zachęcających do dekarbonizacji mobilności na obszarach miejskich i wiejskich w Unii i tę dekarbonizację ułatwiających.

34. Wzywa Komisję do uproszczenia ogólnego systemu zarządzania polityką spójności na wszystkich poziomach sprawowania rządów, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne dla instytucji zarządzających i beneficjentów w celu poprawy dostępności i skuteczności finansowania. Ponadto apeluje do Komisji o przyjęcie dodatkowego zestawu wskaźników, takich jak wskaźnik postępu społecznego, by uzupełnić wskaźnik PKB w celu lepszego odzwierciedlenia rzeczywistego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów oraz osiągnięcia bardziej sprawiedliwego podziału funduszy polityki spójności. Podkreśla, że istotne jest zwiększenie widoczności wyników projektów finansowanych przez UE w celu lepszego ukazania ich korzystnego wpływu na codzienne życie Europejczyków.

Transformacja cyfrowa

35. Zwraca uwagę na terytorialne perspektywy jednolitego rynku oraz absolutną konieczność wspierania spójności cyfrowej. W związku z tym uważa, że utworzenie sieci centrów innowacji cyfrowych zapewni wystarczający zasięg dla wszystkich regionów.

36. Sądzi, że konieczna jest dogłębna aktualizacja obecnych ram regulacyjnych UE mających zastosowanie do gospodarki współpracy czy gospodarki platform. KR w szczególności oczekuje, że „akt prawny o usługach cyfrowych” rozwiąże kluczowy problem statusu platform i dostępu do danych oraz określi kryteria dotyczące interesu ogólnego.

37. Oczekuje na uruchomienie w trzecim kwartale 2020 r. lokalnego lub regionalnego indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego.

38. Podkreśla konieczność ustalenia przyszłych potrzeb inwestycyjnych w zakresie rozwoju łączy szerokopasmowych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Proponuje opracowanie wspólnie z Komisją Europejską i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym nowych sposobów finansowania i promowania infrastruktury ICT na obszarach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

39. Popiera wdrożenie i aktualizację europejskiego programu na rzecz umiejętności oraz aktualizację Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej.

40. Wzywa Komisję Europejską do dokonania przeglądu ram regulacyjnych Unii Europejskiej w zakresie sztucznej inteligencji jako ważnego aspektu badań i innowacji, a także usług publicznych. Przegląd ten powinien odzwierciedlać ukierunkowane na człowieka podejście do rozwoju technologii i zapewniać poszanowanie europejskich wartości i zasad, gwarantując, że Europejczycy zachowają pełną kontrolę nad swoimi danymi osobowymi.

41. Z zadowoleniem przyjmuje nacisk położony na poprawę cyberbezpieczeństwa i zwraca się do Komisji o uwzględnienie we wszystkich jej rozważaniach systemów prowadzonych przez władze lokalne i regionalne.

42. Uważa, że niezbędna jest kompleksowa, długoterminowa strategia dla europejskiego przemysłu. Strategia ta musi wspierać transformację cyfrową, umożliwiać wszystkim sektorom przemysłu pełne przyczynianie się do tworzenia neutralnej dla klimatu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz opierać się na ukierunkowanym na konkretny obszar podejściu stawiającym w centrum uwagi wzmacnianie i łączenie regionalnych ekosystemów.

43. Oczekuje na sprawozdanie w sprawie barier na jednolitym rynku i spodziewa się, że przedstawiony zostanie w nim jasny i kompleksowy obraz największych przeszkód uniemożliwiających europejskim przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, oraz ogółowi społeczeństwa korzystanie z pełnego potencjału jednolitego rynku. Ponadto wzywa Komisję do zaproponowania środków mających na celu usunięcie zidentyfikowanych przeszkód oraz uproszczenie ogólnych ram regulacyjnych UE. Podkreśla kluczową rolę inteligentnej specjalizacji w łączeniu głównych zamierzeń UE, takich jak przystosowanie się do zmiany klimatu i transformacja przemysłowa, z lokalnymi i regionalnymi ekosystemami innowacji. Sugeruje też ścisłą współpracę między KR-em, Komisją i Wspólnym Centrum Badawczym (JRC) w celu dalszego wzmocnienia tej koncepcji.

44. Uważa, że działania w zakresie badań naukowych i innowacji, wspierane przez program „Horyzont Europa” o pokaźnych zasobach i wiele krajowych instrumentów finansowania, powinny również gwarantować, by żaden region ani żadne miasto nie pozostały w tyle oraz by nie dochodziło na obserwowaną niedawno skalę do odpływu talentów i inwestycji o wysokiej wartości dodanej z europejskich regionów peryferyjnych do głównych miast i regionów o mocnej pozycji przemysłowej.

Reformy społeczne i gospodarcze

45. Popiera ogólny cel dotyczący „silnej Europy socjalnej na rzecz sprawiedliwej transformacji” i zamierza wnieść wkład w pełne terytorialne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, propagowanie godnej pracy dla wszystkich – będącej ważną podstawą uczciwego i zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego – oraz wdrożenie wniosków, które zostały zapowiedziane w odniesieniu do uregulowania pracy za pośrednictwem platform internetowych, ustanowienia płacy minimalnej, planowania programu reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych, wspierania przekwalifikowania, udoskonalenia gwarancji dla młodzieży i wprowadzenia gwarancji dla dzieci.

46. Wzywa Komisję do podjęcia działań następczych w związku z konkluzjami prezydencji fińskiej w sprawie „gospodarki dobrobytu”, która zakłada, że dobrobyt obywateli jest zarówno wartością samą w sobie, jak i czynnikiem o zasadniczym znaczeniu dla wzrostu gospodarczego w skali makro i postępu.

47. Z zadowoleniem przyjmuje stworzenie przez Komisję regionalnego wymiaru europejskiej tablicy wskaźników społecznych i zwraca się o zintensyfikowanie tych wysiłków w przyszłości poprzez ściślejszą współpracę z państwami członkowskimi.

48. Wzywa do opracowania planu działania na rzecz gospodarki społecznej, który proponowałby między innymi przekrojową definicję prawną „przedsiębiorstwa społecznego” i przewidywał europejski statut przedsiębiorstw społecznych i przedsiębiorstw gospodarki solidarnej.

49. Z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji i otwarcie publicznych konsultacji w sprawie przeglądu ram zarządzania gospodarczego, w tym paktu stabilności i wzrostu. Ten przegląd zarządzania gospodarczego w UE stanowi bardzo potrzebną okazję do udoskonalenia unijnych przepisów fiskalnych poprzez wprowadzenie złotej zasady na rzecz zrównoważonych inwestycji, w tym środków przeznaczonych w ramach funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na wdrożenie Zielonego Ładu.

50. Wzywa Komisję, by w ramach programu wspierania reform strukturalnych i przyszłego Programu wspierania reform priorytetowo traktowała budowanie zdolności władz lokalnych i regionalnych, o co KR apelował już w opinii z dnia 4 grudnia 2019 r. ⁽³⁾.

51. Podkreśla potrzebę kontynuowania prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej, zwłaszcza poprzez dokończenie budowy unii bankowej i przeznaczenie wystarczających środków budżetowych na instrument budżetowy na rzecz konwergencji i konkurencyjności (BICC), a także poczynienie postępów w kierunku stworzenia europejskiego programu reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych.

52. Ponawia apel o nowy komunikat w sprawie zrównoważonej turystyki w Europie.

Silniejsza pozycja Europy na świecie

53. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by rozpocząć szeroką inicjatywę dotyczącą reformy WTO, która ma rozpocząć się w następstwie kolejnej konferencji ministerialnej WTO w czerwcu 2020 r. Podkreśla, że jest to szczególnie ważne, biorąc pod uwagę rozwój sytuacji na arenie międzynarodowej zmierzający do wzrostu protekcyjności i dotowania przez państwa międzynarodowych przedsiębiorstw. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje również proponowaną białą księgę w sprawie instrumentu dotyczącego subsydiów zagranicznych.

54. Wyraża zaniepokojenie, że w projekcie wstępnego sprawozdania w sprawie oceny wpływu na zrównoważony rozwój umowy handlowej z Mercosurem zasugerowano, że korzyści odniosą przede wszystkim unijne sektory produkcji i usług, natomiast rolnictwo i obszary wiejskie UE najbardziej odczują negatywne skutki.

55. Podkreśla, że samorządy lokalne i regionalne przyczyniają się do wzmocnienia dobrych rządów i demokracji lokalnej w sąsiedztwie UE. Wzywa zatem Komisję do zwiększenia pakietu pomocy finansowej dla władz lokalnych i regionalnych w krajach partnerskich, w szczególności na wspólne inicjatywy w zakresie budowania zdolności, zgodnie z ustaleniami z oceny wsparcia UE dla władz lokalnych i regionalnych w regionach objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa (2010–2018).

56. Z zadowoleniem przyjmuje zapowiadany plan działania dotyczący równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w stosunkach zewnętrznych. Komitet sam wnosi wkład w realizację tych celów poprzez skupienie się na wzmocnieniu pozycji kobiet w ramach Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM).

57. Zachęca Komisję i państwa członkowskie, by wspierały współpracę transgraniczną między władzami lokalnymi i regionalnymi w Unii Europejskiej i krajach partnerskich, między innymi w formie europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej (EUWT) oraz europejskich strategii makroregionalnych.

58. Jest zdania, że priorytetem UE musi być kontynuacja procesu rozszerzenia i że władze lokalne i regionalne w krajach objętych procesem rozszerzenia powinny jeszcze bardziej angażować się w przygotowania do akcesji. Przegląd metodologii negocjacji akcesyjnych powinien uwzględniać te kwestie. Poprzez działalność wspólnych komitetów konsultacyjnych KR zamierza pomóc krajom kandydującym, by jeszcze przed przystąpieniem mogły lepiej zaangażować się w kluczowe polityki UE.

⁽³⁾ <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2019-02043-00-01-ac-tra-pl.docx/content>

59. Zgadza się, że należy wzmocnić Partnerstwo Wschodnie w świetle konsultacji w sprawie jego przyszłości, i nadal będzie działać na rzecz osiągnięcia jego celów poza stolicami i na poziomie rządów najbliższym obywatelom.

60. Podkreśla znaczenie podmiotów lokalnych i regionalnych oraz ich inicjatyw w zakresie współpracy zdecentralizowanej w realizacji agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju. Wzywa Komisję Europejską do stałego wspierania tych inicjatyw i promowania ich.

61. Ubolewa, że w programie prac na 2020 r. nie ma odniesienia do sąsiedztwa południowego. Podkreśla, że w tym roku przypada 25. rocznica deklaracji barcelońskiej, i zwraca się do Komisji Europejskiej, by wzięła pod uwagę tę wyjątkową okazję do zaproponowania odnowionej agendy UE dla południowego sąsiedztwa na rzecz innowacyjnej, międzykulturowej i inkluzywnej wspólnoty regionu śródziemnomorskiego, aby stawić czoła nowym wyzwaniom w perspektywie do 2030 r.

62. Ponownie podkreśla potrzebę wzmocnienia platform e-uczenia się, zwiększenia dostępności otwartych kursów internetowych poświęconych ochronie ludności oraz zachęcania do tworzenia sieci wiedzy i umiejętności. W tym kontekście zdecydowanie popiera utworzenie i wykorzystywanie europejskiej sieci wiedzy w zakresie ochrony ludności.

Wartości europejskie

63. Wzywa Komisję Europejską do wzmocnienia dostępnych narzędzi UE, aby monitorować i chronić praworządność, oraz do opracowania w miarę możliwości jednolitego horyzontalnego mechanizmu monitorowania praworządności, demokracji i praw podstawowych. Mechanizm ten powinien opierać się na jak największej liczbie jak najbardziej zróżnicowanych źródeł, w tym na informacjach od władz lokalnych i regionalnych, zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego i od pojedynczych obywateli.

64. Wzywa Komisję do dalszego wspierania zarówno wymiany najlepszych praktyk i doświadczeń między różnymi poziomami sprawowania rządów w walce z populizmem i ekstremizmem, jak i promowania praw człowieka. Działaniom tym powinny towarzyszyć odpowiednie fundusze, fachowa wiedza i praktyczne wskazówki dla władz krajowych, regionalnych i lokalnych, tak aby mogły one chronić nasze demokratyczne systemy.

65. Liczy na inicjatywę dotyczącą nowego paktu o migracji i azylu oraz zwraca uwagę na pilną potrzebę przyjęcia kompleksowego podejścia do polityki migracyjnej, integracyjnej i azylowej w oparciu o zasady poszanowania podstawowych praw człowieka i zasady solidarności. Jednocześnie UE powinna nadal koncentrować wysiłki na ochronie unijnych granic zewnętrznych w celu powstrzymania nielegalnej migracji i zwalczania handlu ludźmi.

66. Popiera przedstawienie nowego planu działania na rzecz integracji i włączenia społecznego oraz podkreśla zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych w ułatwianiu integracji. Z zadowoleniem przyjmuje ostatnie stopniowe zwiększenie wsparcia ze strony Komisji Europejskiej kierowanego bezpośrednio do władz lokalnych. Apeluje o większe wsparcie, a także o intensywniejsze bezpośrednie i uproszczone finansowanie dostępne dla władz lokalnych i regionalnych przeznaczane na przyjmowanie i integrację legalnych migrantów i uchodźców. Zobowiązuje się do jeszcze ściślejszej współpracy między KR-em, Komisją Europejską i innymi partnerami w ramach inicjatywy i sieci „Miasta i regiony na rzecz integracji”.

67. Z zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja Europejska zamierza ściśle współpracować z władzami regionalnymi i krajowymi, aby do 2025 r. doprowadzić do funkcjonowania europejskiego obszaru edukacji. Popiera cel polegający na budowaniu przestrzeni dla nauki, studiów i badań naukowych bez granic oraz podkreśla potrzebę wspierania przepływu wysokiej klasy specjalistów i ich migracji powrotnej.

68. Podkreśla, że nowy europejski program na rzecz kultury uzupełnia i utrwala tożsamość europejską, jako dopełnienie tożsamości narodowej i regionalnej, poprzez uznanie kulturowej i językowej różnorodności Europy, wzmocnienie europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich relacji z partnerami spoza Europy. KR zachęca również Komisję Europejską do poparcia inicjatywy Unesco w sprawie dziedzictwa i UE, której celem jest wykorzystanie światowego dziedzictwa jako elementu zwiększenia stabilności gospodarczej i społecznej obszarów wiejskich w Europie.

69. Z zadowoleniem przyjmuje długo oczekiwaną nową strategię bezpieczeństwa i dyrektywę w sprawie ochrony infrastruktury krytycznej oraz wzywa do uwzględnienia wszystkich inicjatyw i strategii realizowanych przez władze lokalne i regionalne w dziedzinie ochrony ludności.

Wzmocnienie demokracji europejskiej

70. Z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję Europejską roli samorządów terytorialnych w unijnym systemie demokratycznym. KR ponownie potwierdza, że europejskie regiony i miasta deklarują silną wolę uczestniczenia w europejskiej demokracji i procesach decyzyjnych w roli pełnoprawnych partnerów oraz zdecydowaną chęć przyczyniania się do wdrażania zasad wielopoziomowego sprawowania rządów, aktywnej pomocniczości i proporcjonalności.

71. Z zadowoleniem przyjmuje nadchodzącą konferencję w sprawie przyszłości Europy. Podkreśla, że aktywny udział KR-u w organach zarządzających i podczas posiedzeń plenarnych konferencji wniesie w ten proces wartość dodaną, umożliwiając władzom lokalnym i regionalnym oraz opinii publicznej nawiązanie konstruktywnego dialogu z UE, co powinno doprowadzić do konkretnych propozycji dotyczących poprawy skuteczności i demokratycznego funkcjonowania UE.
72. Z zadowoleniem przyjmuje deklarację Komisji Europejskiej o zamiarze prowadzenia polityki w sposób przejrzysty i skuteczny i dbania o to, by przynosiły wymierne korzyści przy jednoczesnym unikaniu nadmiernego obciążenia administracyjnego. Ponawia swoje ogólne poparcie dla Programu lepszego stanowienia prawa i liczy na to, że zasada „jedno więcej – jedno mniej” nie będzie realizowana mechanicznie. KR chce za pośrednictwem swej sieci centrów regionalnych rozwijać współpracę z Komisją Europejską w zakresie przeglądu realizacji polityki UE w terenie.
73. Zwraca uwagę na znaczenie silnej roli Komisji Europejskiej jako koordynatora we wdrażaniu agendy miejskiej UE. KR postrzega odnowioną kartę lipską jako kolejny krok w kierunku połączenia agendy miejskiej UE z Programem lepszego stanowienia prawa Komisji Europejskiej i Europejskim Zielonym Ładem.
74. Wzywa do opracowania nadrzędnej europejskiej strategii dotyczącej zmian demograficznych. KR jest gotów wnieść w nią swój wkład w postaci analizy wpływu zmian demograficznych na różne grupy społeczne i regiony.
75. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie stanowiska komisarza do spraw równości. KR przypomina, że władze lokalne i regionalne odgrywają znaczącą rolę we wdrażaniu takich elementów równouprawnienia płci jak: równe wynagrodzenie za taką samą pracę, równy podział obowiązków opiekuńczych, odpowiednio płatne urlopy rodzicielskie i opiekuńcze, zmniejszenie różnicy w wynagrodzeniach i świadczeniach emerytalnych, zwalczanie przemocy wobec kobiet, a także sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci. Wzywa do podjęcia konkretnych działań w tych dziedzinach, aby wzmocnić pozycję kobiet, počawszy od szczebla lokalnego i regionalnego.
76. Zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, chorwackiej i niemieckiej prezydencji w Radzie UE oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 12 lutego 2020 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
